

eltemetve. Különböző használati és készségeket helyeztek a sírba: tegezek, íjak, nyílhegyek, kengyelek, zablák, S-végű és sima hajkarikák, gyűrűk, karperecek, gyöngyök, veretek (rombusz, csüngős, kerek, szív, levél, bagolyfejes), övcsat, torquesek, fülesgombok, csörgők, kések, áruk, tű, kova, tojás és ételmelléklet. A temetések nagy része a 11. századra datálható, a keltezt megkönnyítette az a 31 db pénz, mely I. (Szent) István és I. (Szent) László idejében készült.

A temető valószínűleg egy szabad harcosokból (íjász) álló család temetője. További kutatás szükséges még a temető K-i részének lezárására.

KOLOZSI BARBARA

252. Komárom, Mártírok útja (KÖH 65802)

(Komárom-Esztergom megye) Ró

A komáromi Klapka György Múzeum és az ELTE BTK Ókori Régészeti Tanszékének munkatársai 2009. június 22. és július 24. között megelőző feltárást folytattak a régi Gyermekváros és a MOL-benzinkút közötti területen (811/6, 811/12, 815/2 hrsz.), áruház építkezése előtt.⁶

Az áruház építkezése 2010 nyarán kezdődött meg, ezzel párhuzamosan két kisebb, 2009-ben technikai okok miatt fel nem tárt terület humuszolására, s az egyik terület megelőző feltáráására is sor került. A 120 m² nagyságú útfelületen 4 szórt hamvas sírt lokalizáltunk és tártunk fel 2010. július 4–6-án. Az egyik sírt két darabba tört kőlappal fedték és három oldalról, U-alakban, szárazon rakott kövekből készült kerítőfallal övezték. A sírokból kerámiatöredékek, illatszeres üvegek, mécses-töredékek és egy bronztárgy került elő.

BORHY LÁSZLÓ – SZÁMADÓ EMESE – DÉVAI KATA

253. Komárom, Műszerész utca (KÖH 52716)

(Komárom-Esztergom megye) Ró

A komáromi Klapka György Múzeum és az ELTE BTK Ókori Régészeti Tanszékének munkatársai 2010. július 12–22. között a MOL-lakótelepen, a Műszerész utca melletti parkban építendő játszótér területének megelőző feltárást végezték el. A terület a római kori Brigetio legiótáborának retentura része, amely 1992 óta régészeti védelem alatt áll.

A megelőző feltárást során, a játszótér alapjaihoz szükséges nagy átmérőjű fúrások által érintett területen összesen 5 árkot (két 5×1 m-es K–Ny és három ezekre merőleges és velük összefüggő, 4×1 m-es É–D irányút) nyitottunk, valamint a hinták alapját (összesen 3 helyen) megszondáztuk.

A terület É-i részén csak újkori bolygatást találtunk, a D-i részén azonban a római kori legiótábor több periódusban jelentkező épületmaradványai, pl. falak, tegulás omladékok és hozzájuk kapcsolódó járósíntek jelentkeztek. Itt az árkokra a jelenségek tisztázása miatt több helyen rá is kellett bontanunk. Ezekből az árkokból gazdag leletanyag (kerámia, fémek, faragott kövek stb.) került elő.

A D-i árokrendszer Ny-i végében ÉK–DNy-i irányban vízszintesen rakott tegulákat, alatta pedig sóderes, laza sárga betöltést találtunk. Keleti oldalát több (kb. 38 cm-es) szakaszból álló habarcsos, meszes padkából rakták ki, Ny-i oldalát szintén mészsörgökből álló padka alkotta. Alján mészsörgök voltak. A mintegy 3 m hosszan nyomon követhető jelenség valószínűleg csatorna, vagy vízvezeték lehetett, amelynek tetejét a vízszintesen rakott tegulákkal fedték. A K-i oldalán lévő padka mellett két kisméretű, 10×10 cm-es faragott kőoszlop került elő egy sorban, ezeken feküdt egy 63×52×15 cm nagyságú faragott kőlap.

Ugyancsak a feltételezett csatorna, vagy vízvezeték K-i oldalának É-i részén masszív ÉK–DNy irányú falszakaszt találtunk, amely a metszetfalban folytatódott. Az árok K-i felén (és így a jelenségtől K-re) szintén ÉK–DNy irányú masszív, habarcsos, köves falszakaszt találtunk. A fal D felé a metszetfalban folytatódott, É-i folytatásában azonban csak falkiszedés nyomait tudtuk rögzíteni.

Munkatárs: Bózsza Anikó régész.

BORHY LÁSZLÓ – SZÁMADÓ EMESE – DÉVAI KATA

254. Komárom-Szőny, MOL-bázistelep (KÖH 52725)

(Komárom-Esztergom megye) Ró

A komáromi Klapka György Múzeum és az ELTE BTK Ókori Régészeti Tanszékének munkatársai 2010. április 19. és július 14. között megelőző feltárást végeztek az egykori MOL-bázistelep Ny-i szomszédságában fekvő egykori tsz-földeken, ill. a sportpályáktól K-re fekvő területen. Mindkét rész 1993 óta régészeti védelem alatt áll, mivel a területeken Brigetio késő római temetője, ill. a katonaváros és a villatelepülés építményei találhatóak.

A MOL-sportpályától K-re, a Budapest–Komárom vasút pályavonalától É-ra, az ún. 2. sz. mintavételi állomás (0403/23, 0403/29 hrsz.) területén padlófűtés-rendszer és kőfal került elő, ezek nagyobb részét megtartottuk.

Az ÁFOR-kút melletti kiskertek területén (0301/43 hrsz.), az ún. 1. sz. mintavételi állomás helyén leletanyagot, régészeti jelenséget nem találtunk.

A tartályparktól Ny-ra, az egykori tsz-földeken, a monitoring kutak, ill. az azokat összekötő árkok (0301/47–54 hrsz.) területén 2009 novemberében kutattunk és az akkor kijelölt 14 kútból egynek a fúrását az 1,2 m mélyen jelentkező, jó megtartású római kori terrazzopadló miatt nem engedélyeztük. A terület egy magaslaton van, ezért már korábban is valószínűsítettük, hogy épület lehet rajta. A monitoring kutakból és az összekötő árkokból azonban az itt lévő késő római temetőhöz tartozó sírok

⁶ RégKutM 2009. Budapest, 2010. 248–249.